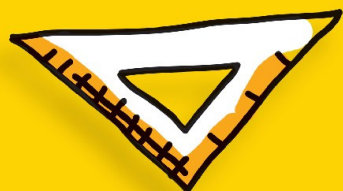
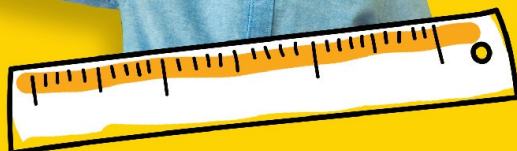

1. DIO

Alenka Boras Mandić, Lana Lončar,
Radmila Pešut, Maja Križman Roškar

3

NINA i TINO

MATEMATIKA

udžbenik matematike
za treći razred osnovne škole

PROFIL Klett

Alenka Boras Mandić,
Lana Lončar, Radmila Pešut,
Maja Križman Roškar

NINA I TINO 3

MATEMATIKA

udžbenik matematike
za treći razred osnovne škole

1. dio

1./3 sveska

Izdavač

Profil Klett d. o. o.

Zagreb, Petra Hektorovića 2

Za izdavača

Dalibor Gregančić

Direktora uredništva

Petra Stipančević Glamuzina

Izvršna urednica

Maja Krizman Rožkar

Recenzenti

prof. dr. sc. Zvonimir Šikić

dr. sc. Tomislava Vidić

Lektorica i korektorica

Tanja Skiba, prof.

Likovno-grafičko oblikovanje

Studio 2M, Zagreb

Ilustratorica

Mirela Ivanković Bielen

Fotografije

Shutterstock

iStock

Arhiv OŠ Vladimira Nazora, Pazin

Prijelom

Melania Marjanović

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske odobrilo
je ovaj udžbenik i uvrstilo u Katalog odobrenih udžbenika
rješenjem

KLASA: UP/I-602-09/20-03/00001
URBROJ: 533-06-20-0002

Zagreb, 30. travnja 2020. godine.

ISBN 978-953-3591-16-2

Nastavni predmet
Matematika

Razred
3. razred osnovne škole

Gramatura tiskanog dijela udžbenika
390 grama $\pm$ 10 %

4. izdanje, 2023.
Zagreb, Hrvatska

Tisak

Tiskara Zelina d.d., Sveti Ivan Zelina

© Sva prava pridržana. Nijedan dio ovog udžbenika ne može biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti izdavača i vlasnika autorskih prava.

EUROPEAN
EDUCATIONAL
PUBLISHERS
GROUP

Član smo Europskog
udruženja izdavača
udžbenika.

Ovaj je udžbenik prilagođen i umnožen u Centru za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, Zagreb.

Njime će se koristiti slabovidni učenici.

Zahvaljujemo nakladniku što nam je ustupio materijale za prilagodbu i tiskanje na uvećanom tisku.

TISKAN DIGITALNO

Alenka Boras Mandić • Lana Lončar • Radmila Pešut
• Maja Križman Roškar

NINA I TINO 3

udžbenik matematike za treći razred osnovne škole

1. dio

IZZl digitalne sadržaje udžbenika potražite na
<http://bit.ly/nit-3-mat-dos>

Zbrajanje brojeva do 100	6	Ponavljanje sadržaja	16
Oduzimanje brojeva do 100	12	drugog razreda	35
Množenje brojeva do 100	16		48
Dijeljenje brojeva do 100	19		57
Redoslijed izvođenja računskih radnji	24		75
Dužina Brojevi	27		85
Čitanje i pisanje višekratnika broja 100	30	Brojevi do 1 000	94
Uspoređivanje višekratnika broja 100	32		100
broja 100	36		111

JEDINICA

Zbrajanje i oduzimanje do 100

Množenje i dijeljenje do 100

Čitanje i pisanje ostalih brojeva
do 1 000

Pisanje dvoznamenkastoga
broja u obliku
 $b \cdot 10 + a \cdot 1$

Pisanje troznamenkastoga
broja u obliku

$$c \cdot 100 + b \cdot 10 + a \cdot 1$$

— RIJEŠI ZADATKE

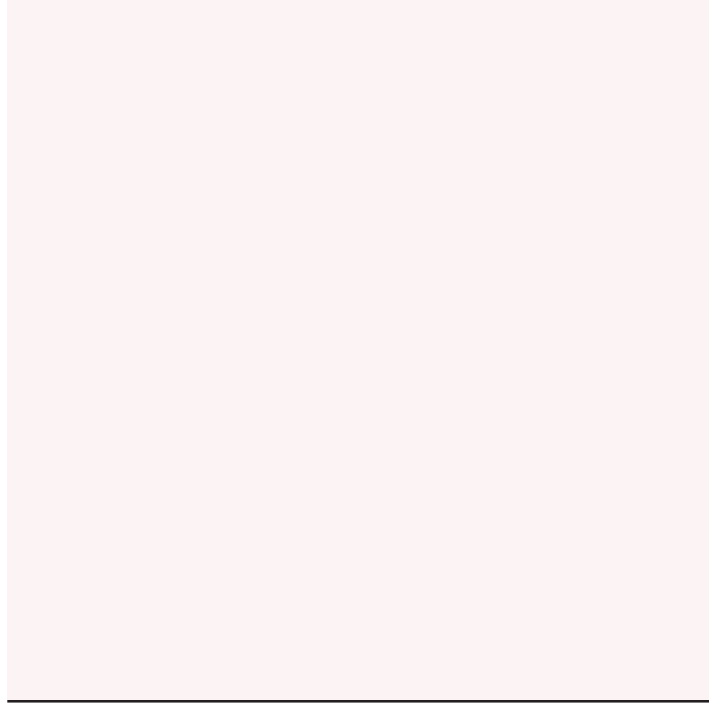
— OTKRIJ NEŠTO NOVO

— STARO ZA NOVO ZNANJE

40 124

44 134

49 150

JEDINICA

Čitanje i pisanje brojeva do 1 000

Uspoređivanje brojeva do 1 000

MAT OŠ A. 3. 1.	Služi se prirodnim brojevima do 10000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda. Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1 000.
MAT OŠ A. 3. 2.	Dijeli prirodne brojeve do 100 s ostatkom. Pisano množi i dijeli prirodne brojeve do 1 000 jednodomenkastim brojem.
MAT OŠ A. 3. 5.	Izvodí više računskih operacija.
MAT OŠ A. 3. 6.	Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.
MAT OŠ B. 3. 1.	Rješava zadatke s jednim nepoznatim članom koristeći se slovom kao oznakom za broj.
MAT OŠ C. 3. 1.	Opisuje i crta točku, dužinu, polupravac i pravac te njihove odnose.

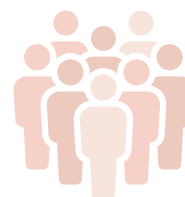
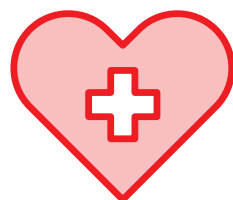
KURIKUL

ISHODI

- MAT OŠ C. 3. 2.   Prepoznaje i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.
- MAT OŠ C. 3. 3.   Služi se šestarom u crtanju i konstruiranju.
- MAT OŠ D. 3. 1.   Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.
- MAT OŠ D. 3. 2.   Procjenjuje i mjeri masu tijela.
- MAT OŠ D. 3. 3.   Određuje opseg likova.
- MAT OŠ D. 3. 4.   Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.
- MAT OŠ E. 3. 1.   Služi se različitim prikazima podataka.

Cjelovitim pristupom učenju ostvaruju se sva odgojno-obrazovna očekivanja međupredmetnih tema: Građanski odgoj i obrazovanje, Informacijsko komunikacijske tehnologije, Zdravlje, Poduzetništvo, Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj i Održivi razvoj. Prepoznajte ih u svakodnevnim nastavnim situacijama i aktivnostima.

DIGITALNI OBRAZOVNI SADRŽAJI

ZBRAJANJE BROJEVA DO 100

Razredni prijatelji ponovno su zajedno! Počela je nova školska godina. Sada više niste 2. nego 3. razred. U neke su razrede stigli novi učenici. Pogledajmo koliko je ove godine trećaca u jednoj školi.

3.a	3.b	3.c
-----	-----	-----

3.a	11 djevojčica	14 dječaka
3.b	16 djevojčica	15 dječaka
3.c	12 djevojčica	12 dječaka

U kojem je razredu najviše dječaka?

U _____ razredu je najmanje djevojčica. _____ razred ima više od 30 učenika.

Koliko je dječaka više u 3.b nego u 3.c razredu?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

Za koliko je učenika 3.b razred brojniji od 3.a, a za koliko od 3.c?

Izračunaj:

Odgovori:

► Koliko ukupno učenika pohađa 3. razred?

Izračunaj:

Odgovori:

Ima li više dječaka ili djevojčica u 3. razredima?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

- Učenici su prvoga dana nastave na dar dobili školski pribor s likovima Nine i Tina. Djevojčice su dobile olovke s likom Nine.

Svaka olovka košta 1 euro.

Koliko je škola potrošila novca na olovke za djevojčice?

Odgovori: _____
_____

► Dječaci su dobili šiljila s likom Tina. Šiljila su dvostruko skuplja od olovaka. Koliko je škola potrošila na šiljila za dječake? Hoće li po jedna novčanica od 50 i 20 eura te dvije od 10 € biti dovoljne za kupovinu šiljila?

Izračunaj:
Odgovori:

► Koliko se još olovaka može kupiti za ostatak novca?

Odgovori: _____
_____

Istraži

Koliko je trećaša u tvojoj školi? Ima li ih više ili manje u odnosu na prošlu školsku godinu?

Je li garderoba dovoljno velika za sve učenike trećih razreda?

Prisjetite se razrednih pravila o brizi za razrednu garderobu.

1. Popuni tablicu.

45	četrdeset pet	56	
	sedamdeset šesti		dvadeset sedmi
	devedeset dva	61	
30.		100	
	četrdeset osam		pedeset devet

2. Broji i zapiši brojeve:

od 15 do 23

od 45. do 51.

od 93 do 86

po 2 od 30 do 42 _____

po 10 od 82 do 42 _____

po 3 od 63 do 51 _____

3. Napiši brojkom:

najveći dvoznamenkasti broj _____

najmanji jednoznamenkasti broj _____

najveći jednoznamenkasti parni broj _____

najmanji dvoznamenkasti parni broj _____

najmanji dvoznamenkasti neparni broj _____

4. Zbroji.

$$3 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 + 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$20 + 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$40 + 11 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$12 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$50 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$99 + 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Ivo ljetuje u Dubrovniku. Ove je godine tamo proveo 3 tjedna. Najviše voli roniti. Roneći tako s maskom na glavi, izbrojio je 25 riba, 7 rakova, 2 morske zvijezde, 4 ježinca i hobotnicu. Koliko je morskih stvorenja Ivo roneći vidio?

Izračunaj:

Odgovori:

6. Ima li više ulovljenih ili slobodnih ribica na ilustraciji?

Odgovori: _____

_____

Koliko je riba ulovio ribar prošli vikend ako znaš da je u subotu ulovio 19 ribica, a u nedjelju 14 više?

Izračunaj:

Odgovori:

---

7. Šime nije prebrojao koliko su trajali ljetni praznici, ali vodio je ljetni dnevnik. Zapisao je 76 sunčanih i 5 kišnih dana. Koliko su dana ukupno trajali praznici ako znaš da je prije svakoga kišnoga dana bio i jedan oblačni dan?

Izračunaj:

Odgovori:

---

8. Prvi pribrojnik je 30, drugi 24, a treći 19. Koliki je zbroj?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

9. Od zadanih znamenaka napravi dvoznamenkaste brojeve.
Poredaj brojeve po veličini počevši od najvećeg. Znamenke
nemoj ponavljati.

3

1

5

0

_____

_____

Zbroji najveći i najmanji neparni broj.

Zbroji sve brojeve koji na mjestu jedinice imaju 0.

10. Koliki je drugi pribrojnik ako je zbroj 80, a prvi pribrojnik 8?

Izračunaj:

Odgovori:

11. Na terensku nastavu u glavni grad Zagreb išli su drugi, treći i četvrti razredi. Koliko je ukupno učenika išlo na terensku nastavu?

1. razred	2. razred	3. razred	4. razred
26 učenika	22 učenika	28 učenika	19 učenika

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

12. Izračunaj i usporedi.

$$15 + 10 \bigcirc 16 + 10$$

$$64 + 6 \bigcirc 8 + 62$$

$$25 + 38 \bigcirc 36 + 25$$

$$29 + 20 \bigcirc 40 + 9$$

$$51 + 5 \bigcirc 60 + 0$$

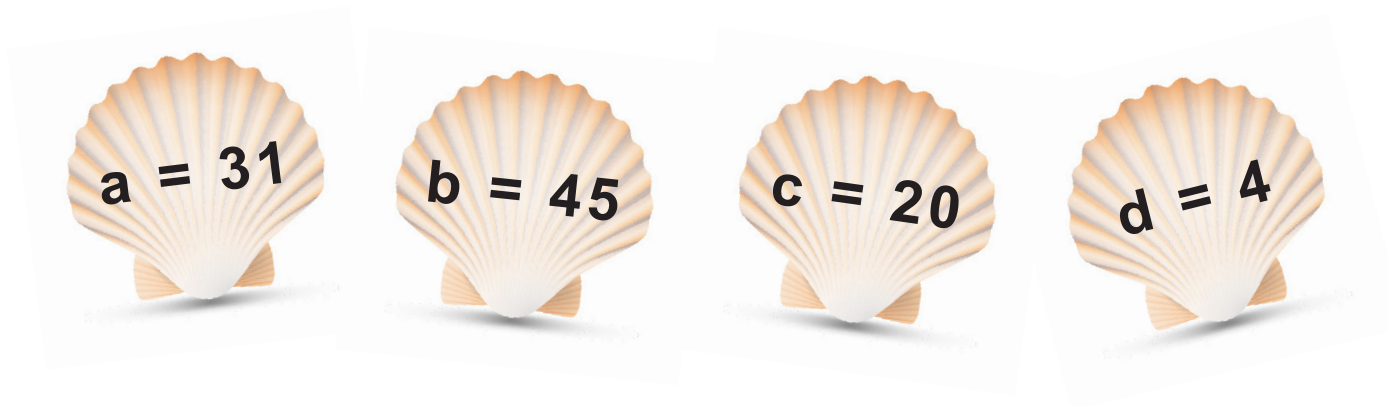
$$43 + 44 \bigcirc 7 + 80$$

$$30 + 52 \bigcirc 61 + 10$$

$$94 + 5 \bigcirc 80 + 20$$

$$26 + 61 \bigcirc 56 + 37$$

13. Umjesto slova uvrsti brojeve kako je zadano pa riješi zadatke.

$$13 + a + d = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$50 + (c + 8) = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$38 + 44 + d = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$a + b + c + d = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$c + 53 + 9 = \underline{\hspace{10cm}}$$

14. Učenike 3.a ove školske godine čeka 35 sati glazbene kulture i isto toliko sati likovne kulture. Koliko će ukupno sati likovne i glazbene kulture imati?

Izračunaj:

Odgovori:

---

15. Nera je s mamom subotu provela u kupovini. Pisanke su platile 15 eura, olovke 12 €, šiljilo 4 €, ljepilo 7 €, trokut 1 €, šestar 3 €, hlače 56 € i majicu 19 €. Koliko su novca potrošile na školski pribor?

Izračunaj:

Odgovori:

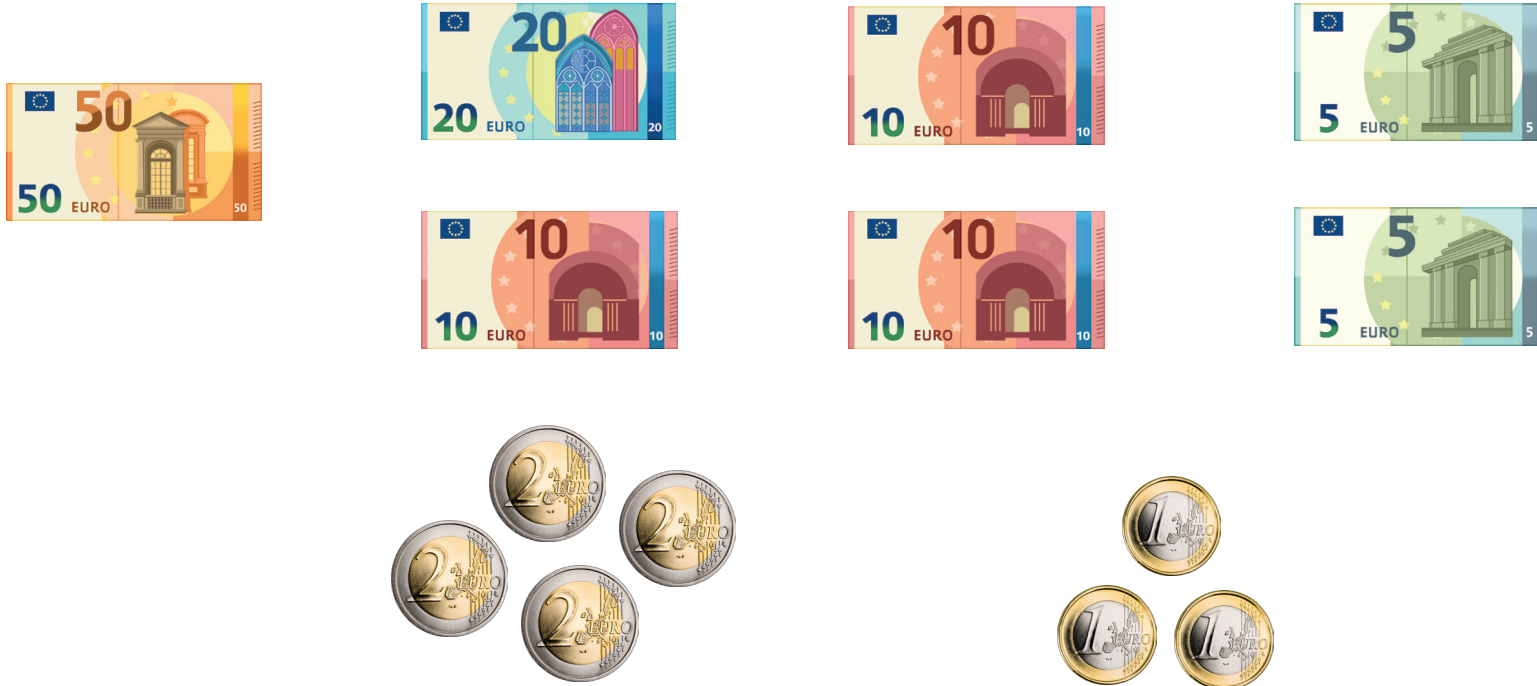

► Mama u novčaniku ima ove novčanice i kovanice:

Plavom bojom zaokruži novac kojim možeš točno platiti školski pribor, zelenom bojom novac za hlače, a crvenom novac za majicu.

Za ostatak novca Nera je kupila sladoled. Koliko košta sladoled?

Odgovori:

Izračunaj:

ODUZIMANJE BROJEVA DO 100

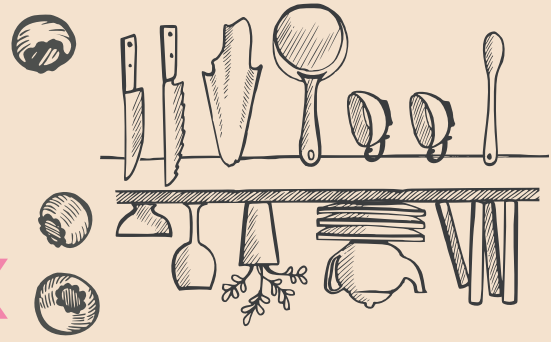

Imaš li omiljenu slastičarnicu u mjestu? Kojom prigodom i s kime najčešće uživaš u slatkim delicijama?

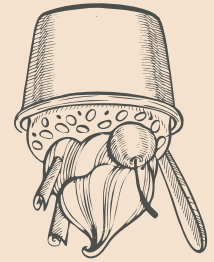
S prijateljima želiš u slastičarnici proslaviti početak trećega razreda.

Raspolažete novčanicom od 50 eura. Prouči cjenik pa odgovori na pitanja.

MENI

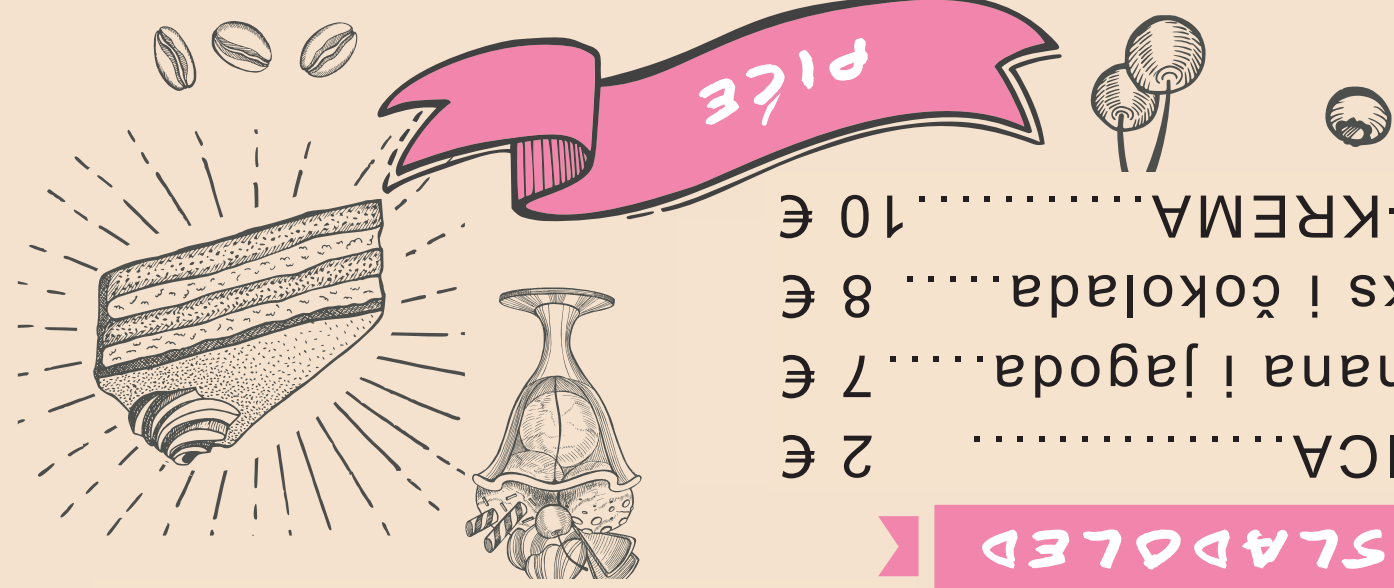
KOLAČI

- ČOKOKOČKE..... 4 €
- SLATKA VANILIJA... 5 €
- KINDER-KUGLICE... 1 €

SLADOLED

- 1 KUGLICA..... 2 €
- KUP banana i jagoda... 7 €
- KUP keks i čokolada... 8 €
- KOKOS-KREMA..... 10 €

- LIMUNADA..... 5 €
- SOK OD NARANČE..... 6 €
- NEGAZIRANA MINERALNA VODA... 3 €

Koliko će ti novca ostati ako naručiš tri soka od naranče i šest kinder-kuglica?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

Možete li kupiti tri kokos-kreme i tri limunade?
Koliko će biti ostatak?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

Odlučili ste se za 3 najskuplja pica, 2 čokoke, kup banana-jagoda i 6 kuglica sladoleda. Hoće li preostati dovoljno novca i za bocu najzdravijeg pica?

Izračunaj:

Odgovori:

Svako pitanje ima odgovor

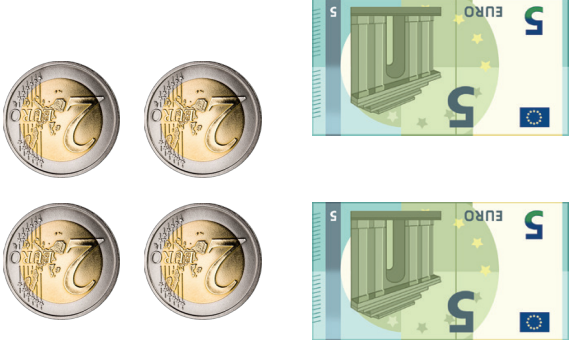
Iz slastičarnice svako ponesi račun! Zašto je to važno?

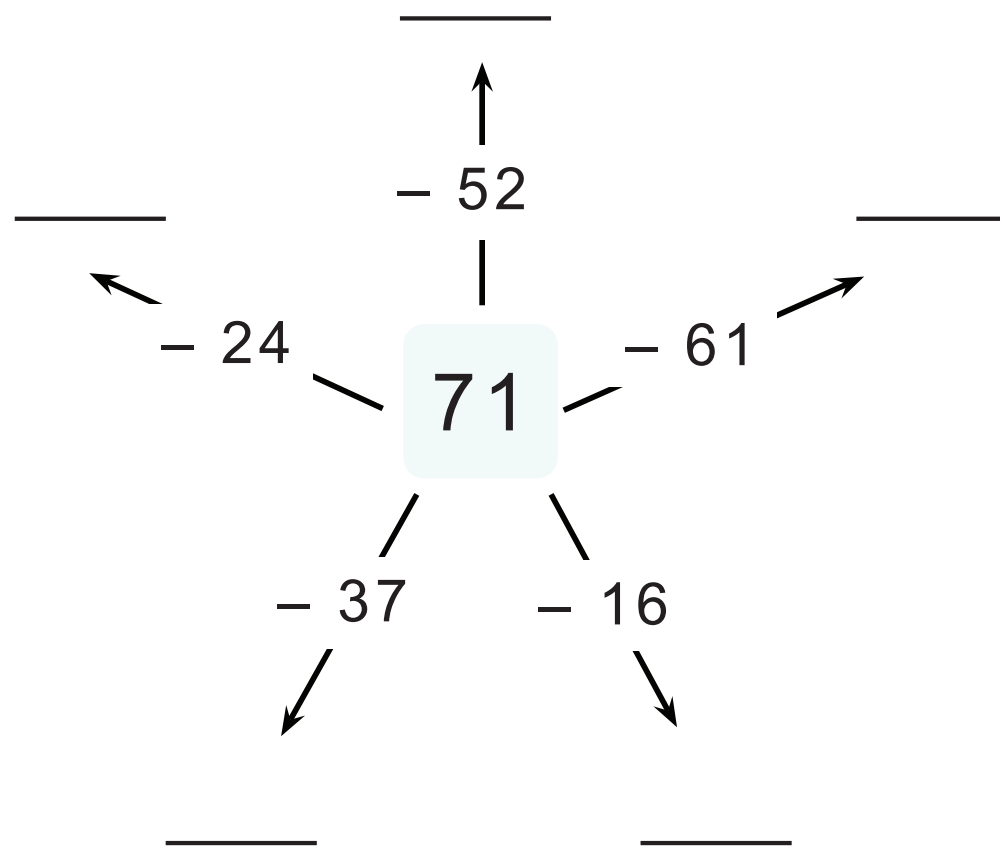
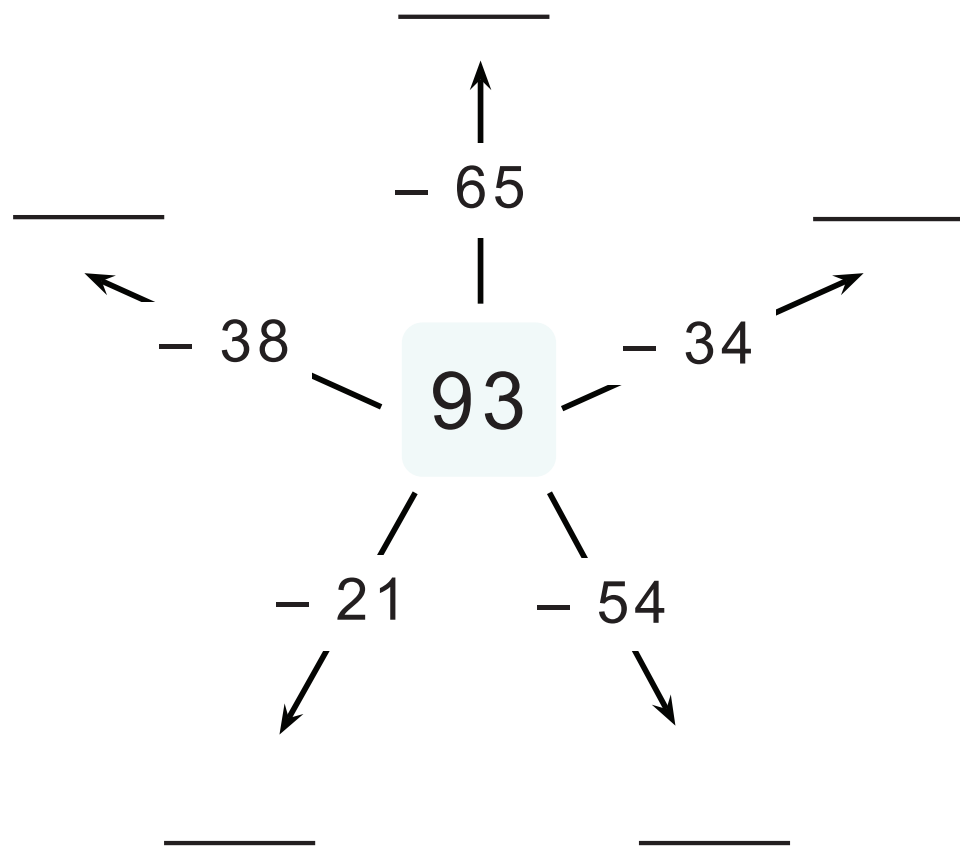
1. Prouči jelovnik i popuni tablicu. Pažljivo računaj.

NARUČIT ĆU	IMAM OVOLIKO EURA	OSTATAK
<p>tri čokokocke</p> <p>$4 + 4 + 4 = 12$</p>		<p>$20 - 12 = 8$</p>
<p>tri kuglice sladoleda</p> <p>_____</p>		<p>_____</p>
<p>limunadu, kokos-kremu i slatku vaniliju</p> <p>_____</p>		<p>_____</p>

OSTATAK	IMAM OVOLIKO EURA	NARUČIT ČU
<hr/>		<p>dviije slatke vanilije, sok od naranče i kuglicu sladoleda</p>
<hr/>		<p>kup keks i čokolada, čokocku i negaziranu mineralnu vodu</p> <hr/>

2. Izračunaj.

3. Popuni tablicu.

umanjenik	65		72		
umanjitelj	18	14		35	
razlika		45	13	35	46

4. Umanjenik je 81, a razlika 24. Koliki je umanjitelj?

Izračunaj:

Odgovori:

5. Broj 100 umanji za razliku brojeva 63 i 45. Koristi se zagrada.

6. Tea ima 35 eura. Kupila je 9 litara voćnog soka. Koliko joj je eura ostalo ako je cijena litre soka 3 €?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

7. Izračunaj i provjeri oduzimanjem.

$$\underline{\hspace{2cm}} + 27 = 50 \quad 15 + \underline{\hspace{2cm}} = 47 \quad \underline{\hspace{2cm}} + 35 = 64 \quad 57 + \underline{\hspace{2cm}} = 84$$

_____

$$32 + \underline{\hspace{2cm}} = 68 \quad \underline{\hspace{2cm}} + 18 = 93 \quad 45 + \underline{\hspace{2cm}} = 73 \quad \underline{\hspace{2cm}} + 14 = 52$$

_____

8. Popuni tablicu.

–	18	26	8	34
42				
51				
70				
53				

9. Manuel je uštedio 32 eura. Želi kupiti komplet za likovni za 24 € i pernicu za 8 €. Ima li dovoljno novca za potreban pribor? Hoće li mu ostati nešto novca?

Izračunaj:

Odgovori:

10. Želiš počastiti prijatelje za svoj rođendan. Što od prikazanoga možeš kupiti za slavlje ako raspolažeš s ukupno 20 eura?

Izračunaj:

Odgovori:

---

11. Razliku brojeva 63 i 48 uvećaj za razliku brojeva 74 i 36.
Koristi se zagradama.

Izračunaj:

---

12. Zbroj brojeva 45 i 38 uvećaj za razliku brojeva 75 i 58.

Izračunaj:

---

13. Na proslavi dječjeg rođendana bilo je 57 uzvanika. Među uzvanicima je bilo 18 djevojčica i 23 odrasle osobe, a ostalo su bili dječaci. Koliko je dječaka bilo na rođendanskoj proslavi?

Izračunaj:

Odgovori:

---

14. Osmisli zadatak riječima u kojemu ćeš se koristiti izrazima **razlika** i **zbroj**. Potom ponudi prijatelju da riješi tvoj zadatak, a ti riješi njegov.

---

15. Izračunaj

$$(55 - 28) + (73 - 68) = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$42 + 27 - (38 + 17) = \underline{\hspace{10cm}}$$

MNOŽENJE BROJEVA DO 100

•	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90

Uz pomoć tablice množenja pronadi i ispiši sve faktore ovih produkata: 8, 15, 28, 27, 45, 56, 14, 20, 72, 80.

Usporedi crne i crvene produkte u tablici. Objasni zašto se produkti ponavljaju.

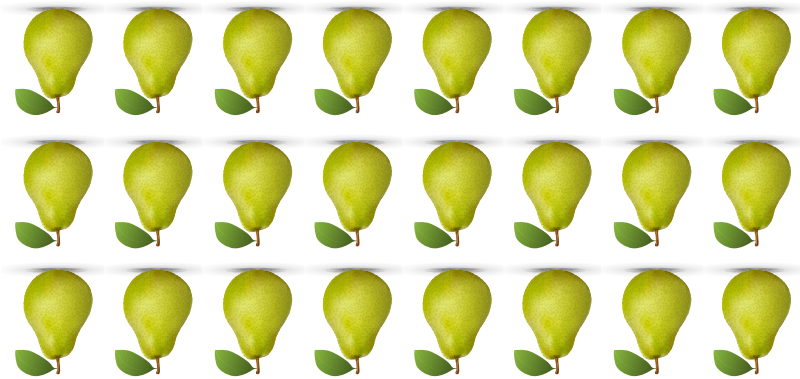

$$= 9 + 9$$

1. Napiši kao zbrajanje jednakih pribrojnika i izračunaj.

2. Zbroj jednakih pribrojnika napiši kao množenje i izračunaj.

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$6 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 + 3 + 3 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\underline{\hspace{2cm}}$$

3. Pomnoži.

$4 \cdot 5 = \underline{\quad}$

$3 \cdot 4 = \underline{\quad}$

$6 \cdot 7 = \underline{\quad}$

$3 \cdot 3 = \underline{\quad}$

$5 \cdot 8 = \underline{\quad}$

$4 \cdot 3 = \underline{\quad}$

$5 \cdot 5 = \underline{\quad}$

$6 \cdot 5 = \underline{\quad}$

$2 \cdot 7 = \underline{\quad}$

$8 \cdot 3 = \underline{\quad}$

$3 \cdot 9 = \underline{\quad}$

$1 \cdot 3 = \underline{\quad}$

$6 \cdot 4 = \underline{\quad}$

$4 \cdot 2 = \underline{\quad}$

$4 \cdot 4 = \underline{\quad}$

$2 \cdot 3 = \underline{\quad}$

4. Produkt brojeva 7 i 8 uvećaj za njihov zbroj.

---

5. Prvi faktor je 3. Drugi je faktor 3 puta veći od njega. Koliki je produkt?

Izračunaj: _____

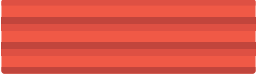

Odgovori: _____

_____

6. Ana radi ogrlice. Napravila je popis onoga što joj je potrebno za izradu jedne ogrlice.

3 KESTENA
6 KAPICA ŽIRA
4 ŠTAPIĆA CRVENOG PLASTELINA
2 ŠTAPIĆA PLAVOG PLASTELINA
5 PERLICA

Odlučila je napraviti 7 ogrlica. Ukupnu količinu potrebnoga materijala upiši u prazna polja.

materijala		količina	
			

7. Popuni tablicu.

1. faktor	2. faktor	produkt
3	8	
	5	35
9	3	
	6	24
7		56
10		100
2	9	
6	6	
9		63
5		0

8. Četverokratnik broja 8 umani za trokratnik broja 7. Koliki je rezultat?

Izračunaj:

Odgovori:

DIJELJENJE BROJEVA DO 100

Promotri dijagram i tablicu.
U kojem godišnjem dobu najviše
djece iz razreda slavi rođendan?
U tortni dijagram napiši nazive
godišnjih doba.

3.b - 16 djevojčica, 15 dječaka

godišnje doba	broj učenika
proljeće	11
ljetno	5
jesen	6
zima	9

Trećinu učenika, čiji je rođendan zimi, čine djevojčice.
Koliko dječaka ima rođendan zimi?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

Martina ima rođendan 5. listopada. Izračunaj za koliko je dana Martinin rođendan.

_____

Koje je tada godišnje doba?

_____

Znaš li što se još obilježava 5. listopada?

_____

► Martina će poćastiti svoje razredne prijatelje. Svakoga će ponuditi onime što najviše voli. Suhe smokve voli sedmero ućenika. Martina je donijela 28 suhih smokvi. Koliko će smokvi dobiti svaki ućenik?

Izraćunaj:

Odgovori:

► 10 ućenika radije gricka lješnjake. Martina ih ima 30 komada. Koliko će lješnjaka dobiti svaki ućenik?

Izraćunaj:

Odgovori:

- Napolitanke vole sve djevojčice. Martina je izbrojala 18 napolitanki od kojih je jedna polovica čokoladnih, a druga polovica integralnih. Koliko je kojih?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

- Ako svaka učenica dobije po jednu napolitanku, je li ih ostalo viška?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

► Dječaci obožavaju groždice. Koliko je ukupno bilo groždica ako ih je svaki učenik pojео po 2?

Izračunaj:

Odgovori:

Istraži

Tko u tvojem neredu prvi u godini slavi

rođendan?

Koji je po redu tvoj rođendan?

Na koji te nezaobilazni slatkiš svakoga

rođendanskog slavlja podsjeća grafikon na

uvodnoj ilustraciji?

Znaš li kako se takvi grafikoni nazivaju?

1. Podijeli brojeve.

$50 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$25 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$54 : 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$30 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$49 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$63 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$100 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$20 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$24 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Djeljenik je 56, a djelitelj 8. Koliki je količnik?

Izračunaj:

Odgovori:

---

3. Popuni tablicu.

djeljenik	djelitelj	količnik
16	4	
30		10
	9	5
18	9	
40		5
	7	6
72		9
	6	4

4. Koliki je djelitelj ako je djeljenik 30, a količnik 5?

Izračunaj:

Odgovori:

5. Koliki je djeljenik ako je količnik 4, a djelitelj dvostruko veći od količnika?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

6. Izračunaj pa dobivene zbrojeve umanji 7 puta.

$34 + 29 =$ _____	$16 + 33 =$ _____	$52 + 18 =$ _____
_____	_____	_____

$35 + 28 =$ _____	$33 + 23 =$ _____	$38 + 25 =$ _____
_____	_____	_____

Zelenom bojom zaokruži jednakost u kojoj su i pribrojnici i zbroj višekratnici broja 7.

$$\underline{\hspace{2cm}} = 28 + 42$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 17 + 11$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 21 + 49$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 21 + 35$$

7. Promotri fotografije pa riješi zadatke.

24 bombona

27 keksa

16 kockica
čokolade

- Zara je sama pojela četvrtinu bombona. Ostatak je podijelila prijateljima iz razreda, svakome po jedan bombon. Koliko je djece u Zarinu razredu?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

- Polovinu čokolade podijelila je među djevojčicama, svakoj po jednu kockicu. Koliko je djevojčica u razredu? Koliko je dječaka?

Izračunaj:

Odgovori:

- Trećinu keksa sačuvala je za učiteljice, svakoj po jedan keks. Koliko učiteljica radi u Zaringovoj školi?

Izračunaj:

Odgovori:

8. Dobivene razlike u manji 5 puta.

$$75 - 50 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$77 - 62 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 - 50 = \underline{\quad}$$

$$63 - 23 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$86 - 51 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Crvenom bojom zaokruži jednakosti čija je razlika višekratnik broja 10.

9. Zbroj brojeva 31 i 17 podijeli s razlikom brojeva 73 i 65.

Nabroji višekratnike dobivenog rezultata.

10. Izračunaj pa parne količnike pomnoži brojem 3.

$$32 : 8 = \underline{\hspace{2cm}} \qquad 9 : 9 = \underline{\hspace{2cm}} \qquad 64 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$63 : 9 = \underline{\hspace{2cm}} \qquad 35 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

11. Dopuni jednakosti.

$$20 : \underline{\quad} = 4$$

$$\underline{\quad} : 8 = 5$$

$$28 : \underline{\quad} = 2 \cdot 2$$

$$45 : 9 = \underline{\quad} : 7$$

$$36 : 4 = 80 - \underline{\quad}$$

$$(85 - 61) : 8 = \underline{\quad} : 6$$

$$81 : \underline{\quad} = 9$$

$$\underline{\quad} : 8 = 32 : 4$$

$$15 + \underline{\quad} - 36 = 42 : 7$$

12. Petra slavi 9. rođendan. Njezina je mama 5 puta starija od nje. Petrin je tata 4 godine stariji od njezine mame, a 7 je puta stariji od Petrinoг brata Siniše.

► Koliko godina ima Petrina mama?

Izračunaj:

Odgovori:

► Koji će sljedeći rođendan slaviti Siniša?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

► Je li Siniša stariji ili mlađi od Petre i za koliko?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

► Koliki je zbroj maminih i tatinih godina?

Izračunaj:

Odgovori:

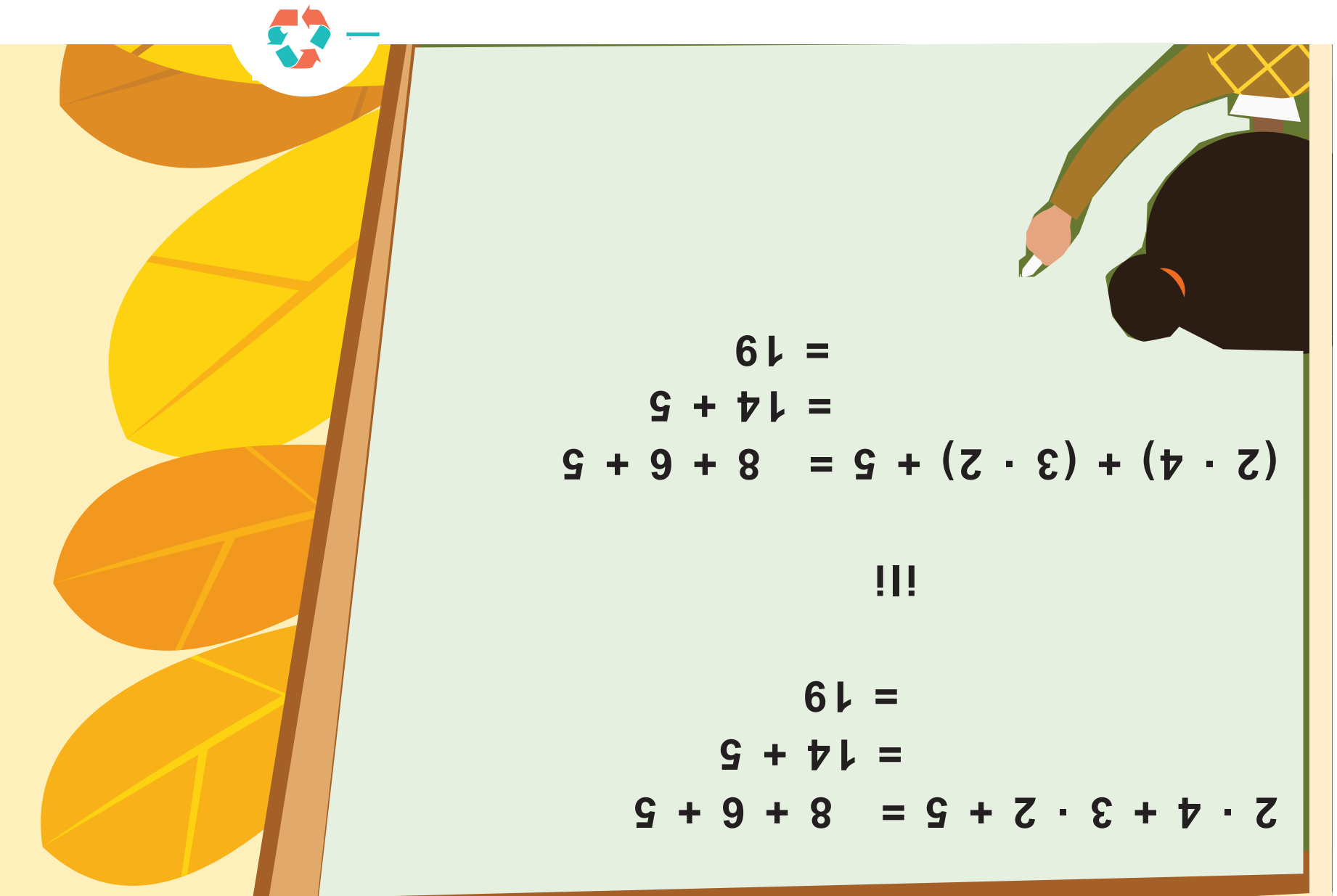
REDOSLIJED IZVOĐENJA RAČUNSKIH RADNJI

Na početku školske godine učenici trećeg razreda iznijeli su prijedloge promjena unutarnjih i vanjskih prostora svoje škole. Dva učenika iznijela su po četiri prijedloga, tri su učenika predložila po dvije promjene, a jedan je učenik predložio čak pet promjena.

Koliko su ukupno prijedloga iznijeli učenici?

Kako to možemo najbrže izračunati?

Učenci su iznijeli ukupno _____ prijedloga.

- Razliku brojeva 100 i 72 umanji 4 puta.

$$(100 - 72) : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$
$$= \underline{\hspace{2cm}}$$

Šesterokratnik broja 5 uvećaj za 28.

- Zbroj brojeva 36 i 9 uvećaj za količnik brojeva 36 i 4.

Izračunaj: _____

► Pogledaj tablicu i računaj kako je zadano.

a) Neparne brojeve u 2. stupcu pomnoži brojem 3. Izračunaj zbroj produkata.

b) Parne brojeve u retku D pomnoži brojem 4.

Zbroji produkte.

c) Zbroji sve neparne brojeve u retku C pa zbroj umanji 3 puta.

d) Zbroj svih parnih brojeva u 4. stupcu umanji 6 puta.

	1	2	3	4	5	6
A	8	6	6	10	10	2
B	4	5	5	1	1	3
C	4	5	5	3	1	1
D	8	7	7	4	4	2
E	8	7	7	4	4	2
F	9	3	3	6	6	6

1. Izračunaj.

$4 \cdot 7 + 14 = \underline{\hspace{2cm}}$

$36 : 6 + 47 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 \cdot 6 - 27 = \underline{\hspace{2cm}}$

$100 - 72 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$54 + 4 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$81 - 28 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 \cdot 9 - 46 = \underline{\hspace{2cm}}$

$27 : 3 + 48 = \underline{\hspace{2cm}}$

$38 + 6 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$72 - 6 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Razliku brojeva 62 i 57 uvećaj 6 puta. Koristi se zagradama.

---

3. Količnik brojeva 45 i 5 uvećaj za produkt brojeva 6 i 4. Koristi se zagradama.

---

4. Produkt brojeva 3 i 7 uvećaj za broj koji se nalazi neposredno ispred broja 60.

---

5. Broj koji ima samo jednu stoticu umanj za količnik brojeva 32 i 4. Koristi se zagradama.

---

6. Zbroj brojeva 62 i 28 umanji 10 puta. Koristi se zagradama.

---

7. U kartonsku kutiju spremljeno je 50 drvenih bojica. Učenica je iz kutije 2 puta uzimala po 3 bojice, a učenik je 5 puta uzimao po jednu bojicu.

Koliko je bojica ostalo u kutiji?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

8. Izračunaj.

$$(27 - 3) : 4 =$$

$$(59 + 4) : 9 =$$

$$(43 + 17) : 10 =$$

$$35 : (30 - 23) =$$

$$(51 - 45) \cdot 6 =$$

$$8 \cdot (84 - 79) - 37 =$$

9. Izračunaj.

$$5 \cdot 8 - 24 : 6 =$$

$$30 + 6 \cdot 4 : 6 =$$

$$40 - 3 \cdot 7 + 11 =$$

$$42 : 7 + 63 - 36 : 4 =$$

$$7 \cdot 5 + 35 : 5 =$$

$$15 + 28 - 21 : 7 =$$

$$83 - 6 \cdot 8 + 48 : 6 =$$

$$75 - 8 \cdot 3 - 28 : 4 =$$

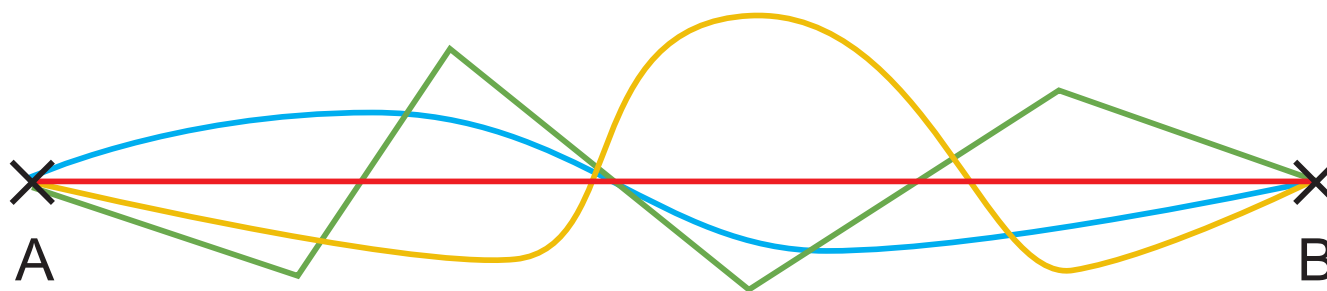
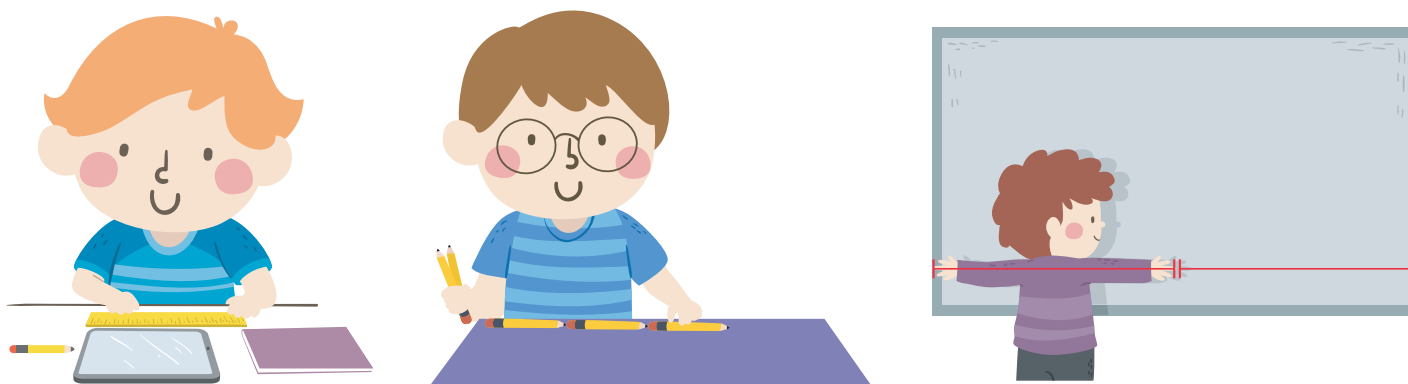
10. Izračunaj koliko je ukupno voća. Koristi se računskim radnjama množenja i zbrajanja.

DUŽINA

Promotri što rade djeca. Tko je točno izmjerio duljinu predmeta koji mjeri?

Objasni svoj odgovor.

► Koje je boje najkraća crta? Zaokruži.

Kako nazivamo takvu ravnu crtu?

► Što je dužina?

► Koliko ravnih crta može spojiti dvije točke?

► Što su točke A i B nacrtanoj dužini?

_____

► Promotri crtež.

Koje točke pripadaju dužini CD? _____

Koje točke ne pripadaju dužini CD? _____

1. Točke A i B spoji ravnom crtom.

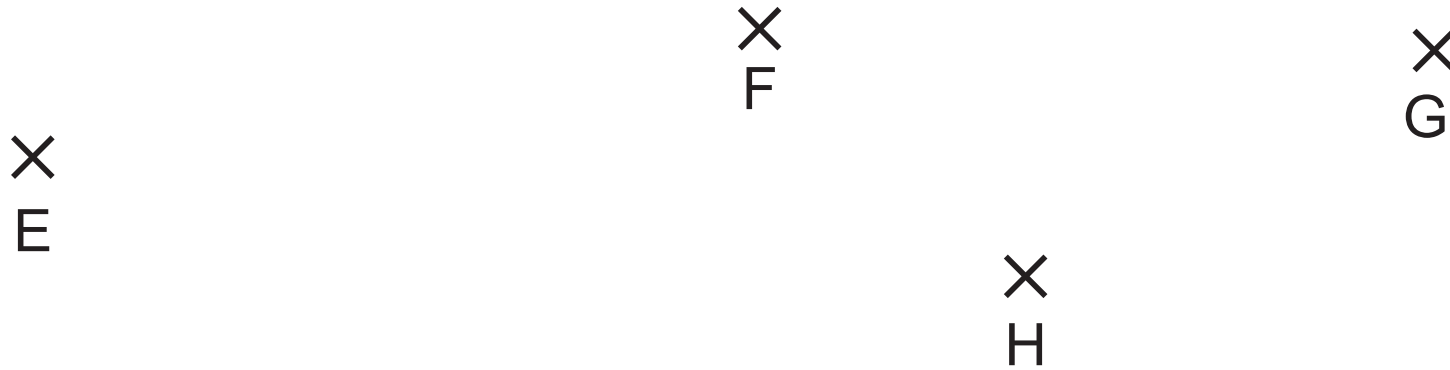
2. Imenuj krajnje točke dužina.

3. Nacrtaj dužinu kojoj su krajnje točke C i D. Napiši naziv dužine matematičkim zapisom.

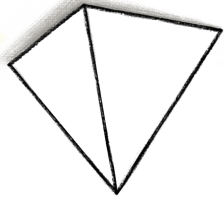
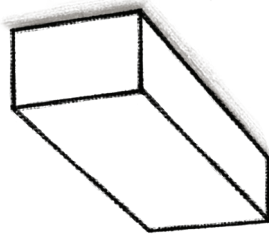
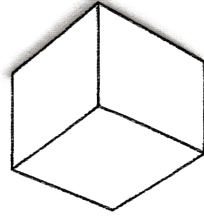
4. Spoji točke. Ispiši sve dužine.

5. Nacrtaj $\overline{BD}$. Istakni dvije točke koje pripadaju i dvije točke koje ne pripadaju toj dužini.

6. Nacrtaj dvije dužine koje imaju jednu zajedničku točku. Imenuj dužine i napiši ih matematičkim znakovima.

7. Imenuj geometrijska tijela. Označi i imenuj vrhove. Na svakom tijelu bojom označi po jedan brid. Napiši imena označenih bridova. Prisjeti se, brid je dužina.

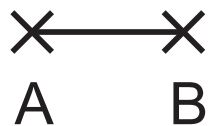

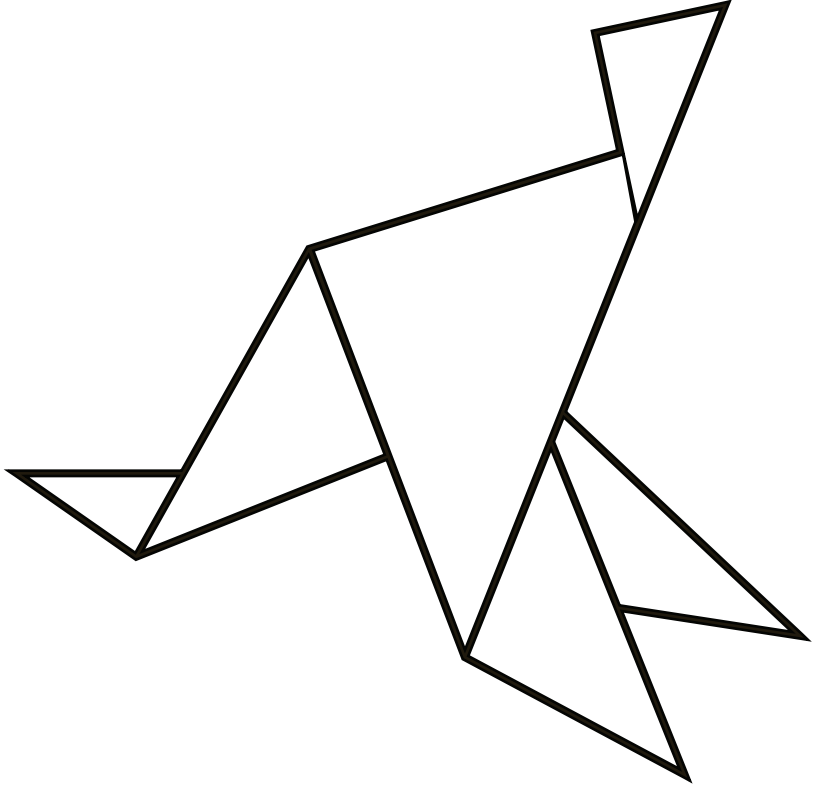

8. Izmjeri duljinu nacrtanih dužina i zapiši ih matematičkim izrazom.

---

9. Koliko trokuta vidiš na slici? Procijeni koji je trokut najveći, a koji najmanji. Istakni i imenuj točke najmanjeg i najvećeg trokuta. Izmjeri i ispiši sve dužine dužina tih trokuta.

MOĆI ĆU:

- › brojiti do 1 000 na različite načine
- › čitati i zapisivati troznamenkaste brojeve
- › uspoređivati brojeve do 1 000 matematičkim znakovima
- › prikazivati količine brojevima do 1 000
- › određivati tisućice, stotice, desetice i jedinice brojevima
- › određivati mjesne vrijednosti brojevima
- › prikazivati brojeve kao zbroj višekratnika dekadskih jedinica
- › određivati nepoznati član jednakosti
- › koristiti se slovom kao oznakom za broj.

MOJA PROCJENA			
trebam pomoć	mogu i bolje	samostalno	Brojim do 1 000 na različite načine.
			Čitam i zapisujem troznamenkaste brojeve.
			Uspoređujem brojeve do 1 000 matematičkim znakovima.
			Prikazujem količine brojevima do 1 000.
			Određujem mjesne vrijednosti znamenaka u brojevima do 1 000.

PROCJENA UČITELJICE/UČITELJA		
samostalno	mogu i bolje	trebam pomoć

MOJA PROCJENA				
trebam pomoć	mogu i bolje	samostalno	Prikazujem brojeve kao zbroj višekratnika dekadskih jedinica.	Određujem nepoznati član jednakosti.
			Koristim se slovom kao oznakom za broj.	

PROCJENA UČITELJICE/UČITELJA		
samostalno	mogu i bolje	trebam pomoć

ČITANJE I PISANJE VIŠEKRAATNIKA BROJA 100

Gala je srednjoškola koja često komunicira mobitelom. Kroz komunikacijske aplikacije tjedno pošalje 100 poruka, a mjesečno 4 puta više. Gala ide u 3. razred i tek je dobila mobitel. Pošalje 100 poruka mjesečno.

Što misliš:

Koja djevojčica komunicira s više ljudi?

Poznaje li Gala osobno sve ljude s kojima komunicira mobitelom?

Procijeni koliko poruka pošalje Gita tijekom dva mjeseca.

Gita tijekom 2 mjeseca pošalje _____ poruka.

100 **sto** = 1 stotica = 1 S

100 + 100 = 200 **dvjesto** = 2 stotice = 2 S

200 + 100 = 300 **tristo** = 3 stotice = 3 S

300 + 100 = 400 **četiristo** = 4 stotice = 4 S

400 + 100 = 500 **petsto** = 5 stotica = 5 S

500 + 100 = 600 **šesto** = 6 stotica = 6 S

600 + 100 = 700 **sedamsto** = 7 stotica = 7 S

700 + 100 = 800 **osamsto** = 8 stotica = 8 S

800 + 100 = 900 **devesto** = 9 stotica = 9 S

900 + 100 = 1 000 **tisuću** = 10 stotica = 10 S = 1 tisućica = 1 T

Brojevi s 3 znamenke nazivaju se **troznamenasti** brojevi.

Višekratnici broja 100 su: 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900 i 1 000.

Broj 1 000 ima 1 tisućicu i piše se s četirima znamenkama.

To je **četveroznamenkasti** broj.

T	S	D	J
1	0	0	0

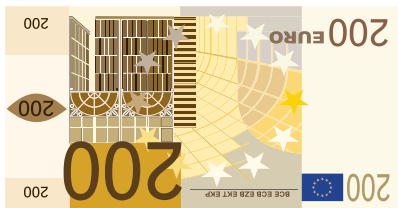
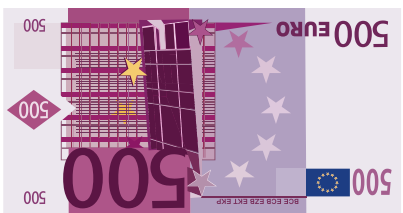
100	sto	600	
	sedamsto		tisuću
	četiristo	200	
300		800	
	devetsto		petsto

Istraži postoji li novčanica od 1 000 €.

mjesta na novčanicama eura.

Promotri slike i izgovori koji višekratnici broja 100 nisu našli

Neke troznamenkaste brojeve možeš vidjeti na novčanicama eura.

Po mjeri života

100 200 300 400 500 600 700 800 900 1 000

- Stoticu neposredno ispred 600 zaokruži žutom bojom.
- Stoticu neposredno iza 500 zaokruži plavom bojom.
- Stoticu između 200 i 400 zaokruži zelenom bojom.

1. Navedene višekratnike broja 100 napiši riječima.

800 _____

200 _____

500 _____

1 000 _____

300 _____

600 _____

700 _____

100 _____

2. Dopuni brojevne crte.

3. Napiši koji se višekratnici broja 100 nalaze:

a) između 400 i 900

b) između 700 i 100.

4. Koje se stotice nalaze iza brojeva 300, 700 i 900?

Koje stotice prethode brojevima 200, 500 i 800?

5. Riješi nejednakosti ako znaš da je x stotica.

$$300 < x < 600$$

$$x = 400 \text{ i } 500$$

$$500 < x < 1\,000$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$700 > x > 200$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Dopuni tablicu stoticama.

neposredno ispred		600				100	
višekratnik broja 100	300			800			400
neposredno iza			1 000		600		

7. Dopluni zadatak kao u primjeru.

$$800 = 800 \text{ J} = 80 \text{ D} = 8 \text{ S}$$

$$\begin{array}{l} 400 = \underline{\hspace{1cm}} \text{ J} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ S} \\ 700 = \underline{\hspace{1cm}} \text{ J} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ S} \\ 300 = \underline{\hspace{1cm}} \text{ J} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ S} \\ 1\ 000 = \underline{\hspace{1cm}} \text{ J} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \text{ S} \end{array}$$

8. Koji broj ima:

$$\begin{array}{l} 4 \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \\ 300 \text{ J} = \underline{\hspace{1cm}} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 9 \text{ S} = \underline{\hspace{1cm}} \\ 5 \text{ S} = \underline{\hspace{1cm}} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \\ 90 \text{ D} = \underline{\hspace{1cm}} \end{array}$$

9. Brojeve rastavi kako je zadano.

$$300 = 100 + 100 + 100$$

$$300 = 3 \cdot 100$$

600 = _____

$$600 = \underline{\hspace{2cm}}$$

200 = _____

$$200 = \underline{\hspace{2cm}}$$

400 = _____

$$400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

10. Marta i Sonja rješavale su matematički kviz od 10 zadataka. Svaki točan rezultat vrijedi 100 bodova. Marta je točno riješila 3, a Sonja 6 zadataka. Koliko je bodova Sonja osvojila u kvizu?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

► Koliko je ukupno bodova bilo u kvizu?

Izračunaj:

Odgovori:

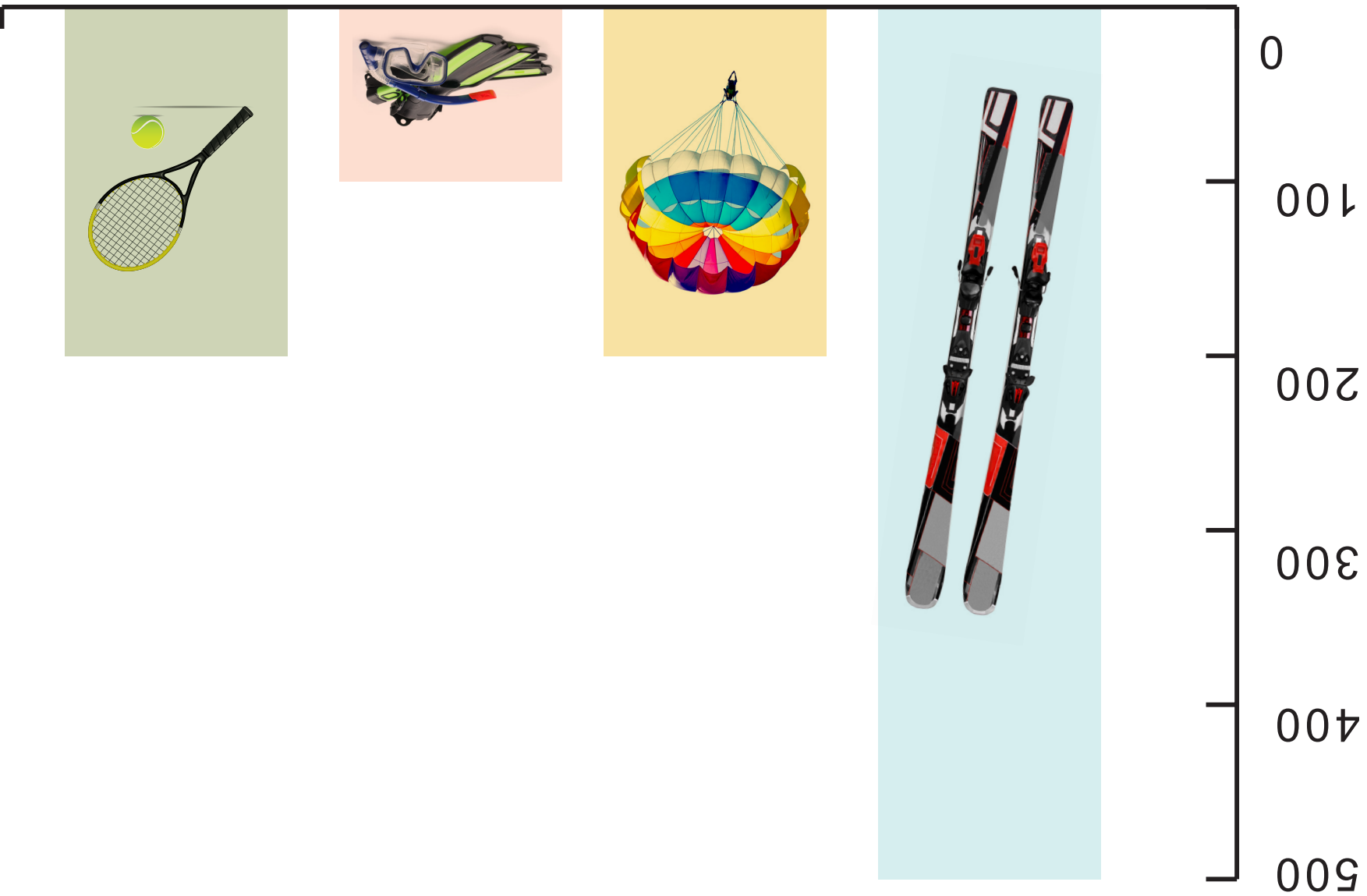

USPOREĐIVANJE VIŠEKRAATNIKA BROJA 100

U trgovini sportskom opremom izračunali su godišnju prodaju. Prikupljene podatke prikazali su dijagramom. Prouči dijagram pa odgovori na pitanja.

skijaška oprema za ronilačka oprema za oprema padobranstvo tenis

Koje je sportske opreme najviše prodano?

Koje je sportske opreme najmanje prodano?

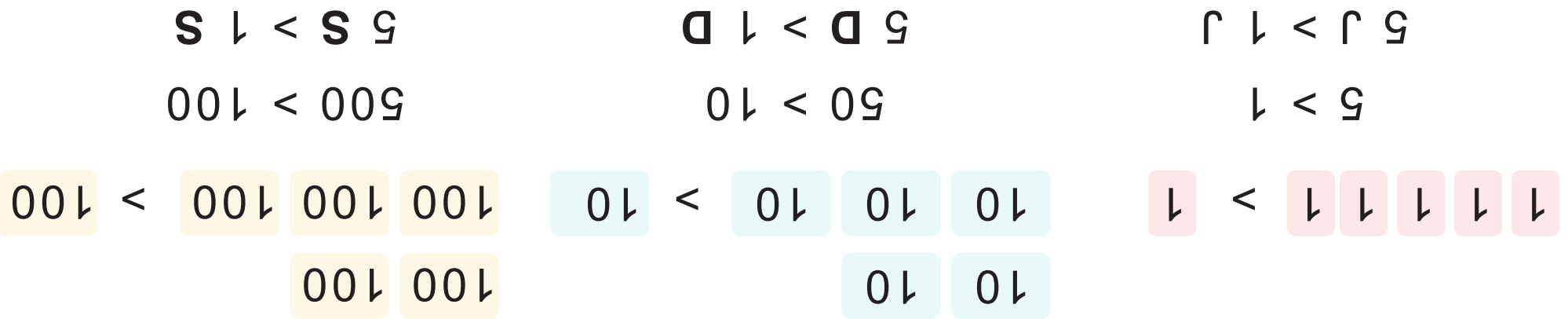
Za koje je sportove prodana jednaka količina opreme?

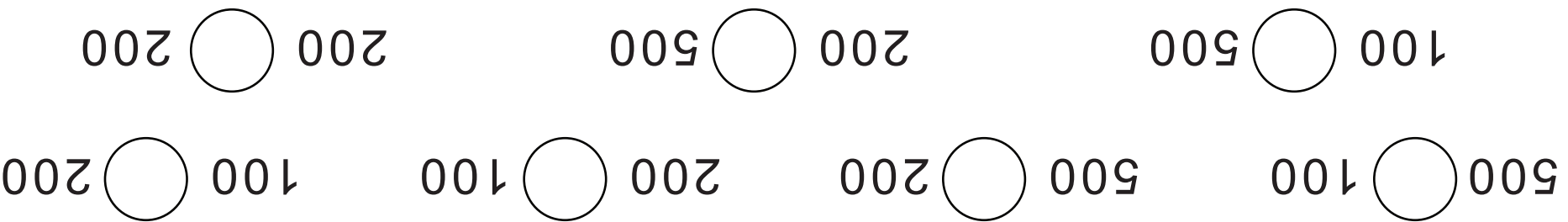
Koliko je prodano opreme za aktivnosti u vodi?

► Prisjeti se, pročitaј pa objasni.

► Usporedi sve podatke o prodanoј sportskoј opremi.

► Usporedi brojeve iste boje. Zapiši matematičkim jezikom.

► Prouči brojevnu crtu pa riješi sljedeće zadatke.

Koje su stotice veće od 400, a manje od 800?

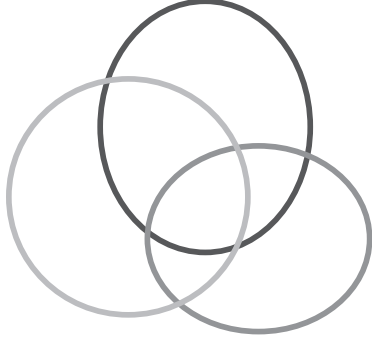
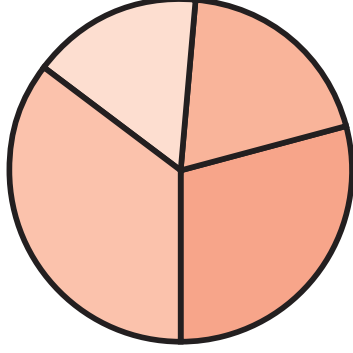
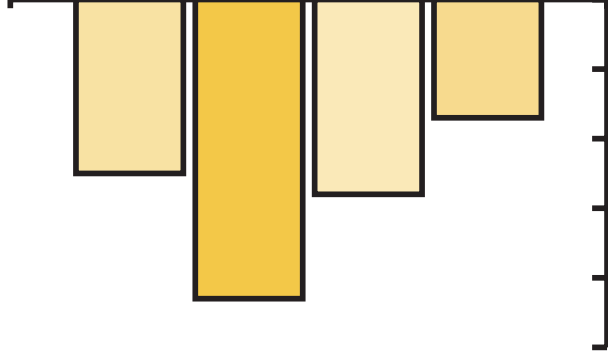
Koje su stotice manje od 800, a veće od 200?

Koliko je stotica manje od 600?

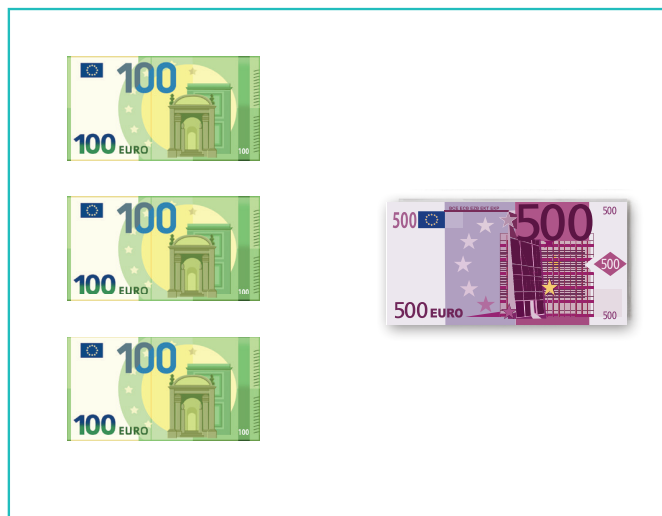
Koliko je stotica veće od 500?

Po mjeri života

Čemu služi dijagram?

1. Usporedi.

2. Poredaj višekratnike broja 100 od najvećeg do najmanjeg: 400, 300, 600, 100, 800, 1 000.

_____	_____	_____	_____
300	400	700	600
_____	_____	_____	_____
200	500	800	900

4. Zadane su stotice. Napiši stoticu neposredno ispred i neposredno iza zadane stotice.

---

3. Poredaj višekratnike broja 100 od najmanjeg do najvećeg: 700, 500, 1 000, 200, 300, 900.

---

5. Usporedi stotice. Upiši $<$, $>$ ili $=$.

$400 \bigcirc 200$

$300 \bigcirc 700$

$600 \bigcirc 800$

$300 \bigcirc 300$

$500 \bigcirc 500$

$900 \bigcirc 1\ 000$

$100 \bigcirc 400$

$500 \bigcirc 400$

$200 \bigcirc 700$

$600 \bigcirc 400$

$1\ 000 \bigcirc 100$

$700 \bigcirc 900$

6. Zadane su znamenke 1, 0, 5, 7, 9. Napiši sve stotice koristeći se napisanim znamenkama. Znamenke možeš ponavljati.

Napisane stotice poredaj po veličini od najveće do najmanje.

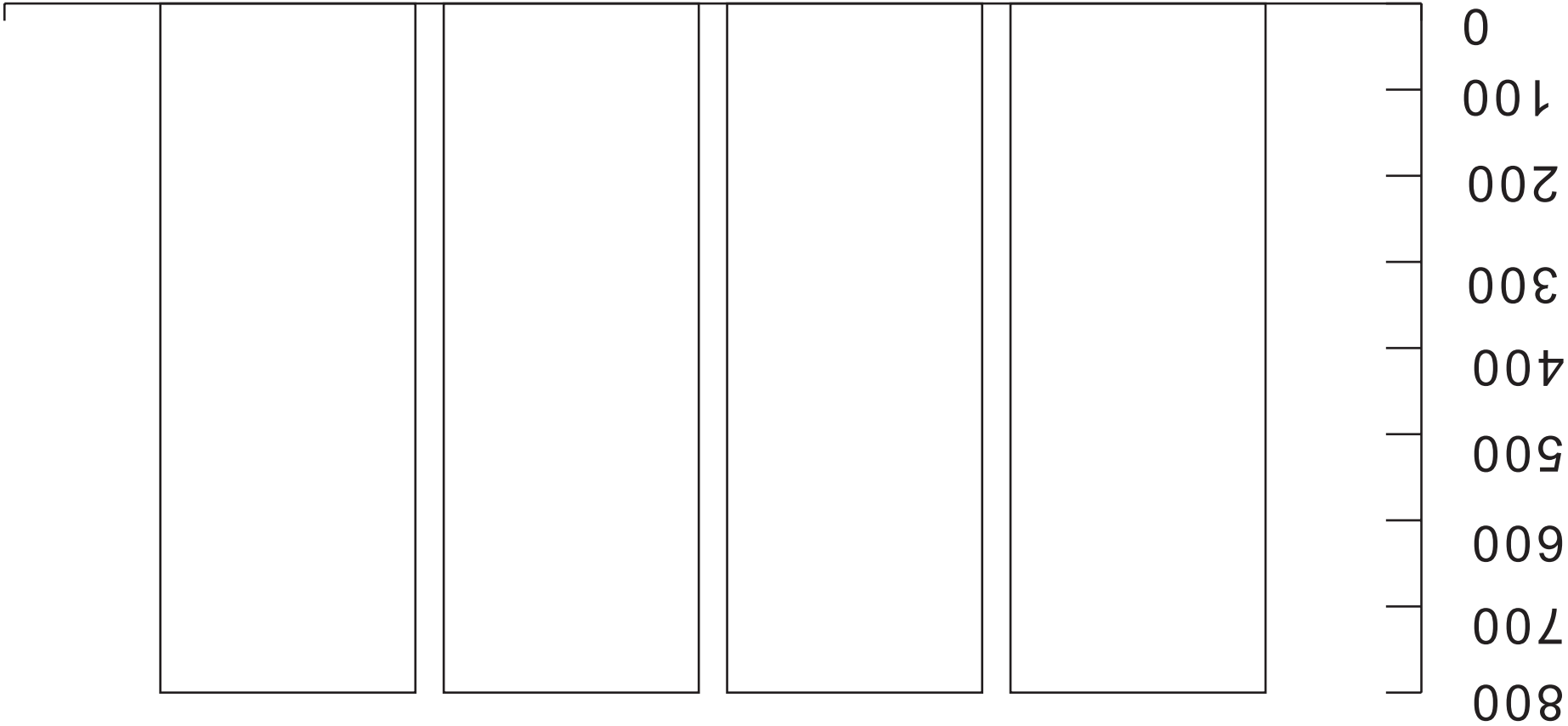
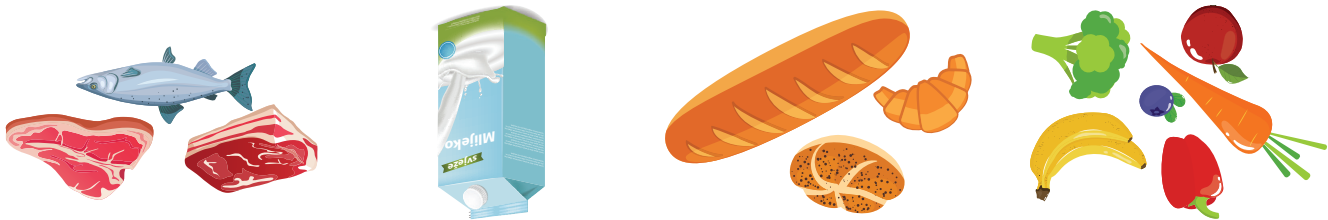
7. U jednoj je prodavaonici tijekom godine prodano 300 teniskih loptica. U drugoj ih je prodavaonici u prva 4 mjeseca prodano 100, u druga 4 mjeseca još 100 i u zadnja 4 mjeseca jednako kao u prva 4 mjeseca. Procijeni koja je prodavaonica prodala više teniskih loptica.

Procijena:

8. Ivina mama napravila je popis polugodišnjih troškova osnovnih namirnica.

voće i povrće	400 €
meso i riba	600 €
mlijeko i mliječni proizvodi	200 €
kruh i tjestenina	100 €

Troškove s popisa prikaži u dijagramu.

- ▶ Za što su potrošili najviše, a za što najmanje novca?

Odgovor: _____
_____

- ▶ Jesu li potrošili više novca za voće i povrće ili za mlijeko i mliječne proizvode?

Odgovor: _____
_____

ČITANJE I PISANJE OSTALIH BROJEVA DO 1 000

Pročitaj novinski članak i odgovori na pitanja.

Na velikoj jedriličarskoj regati sudjelovalo je 200 jedrilica s ukupno 700 članova

posada.

Organizatori su vrlo zadovoljni brojem sudionika i nadaju se da će već sljedeće godine broj jedrilica biti veći od 250.

Ovaj događaj na moru pratilo je 100

televizijskih i 37 radijskih reportera te

300 novinara iz cijeloga svijeta. Brojka

od ukupno 437 izvestitelja veća je od

prošlogodišnje kada je regatu pratilo

njih 378.

Odgovori kratko.

Koliko je jedrilica sudjelovalo na natjecanju? _____

Koliko je članova posada sudjelovalo na regati? _____

Koliko je televizijskih reportera pratilo natjecanje? _____

Prisjeti se kako je nastao niz brojeva do 100.

$$10 + 1 = 11$$

$$60 + 1 = 61$$

$$90 + 1 = 91$$

$$11 + 1 = 12$$

$$61 + 1 = 62$$

$$91 + 1 = 92$$

$$12 + 1 = 13$$

$$62 + 1 = 63$$

$$92 + 1 = 93$$

$$100 + 1 = 101 \text{ sto jedan}$$

$$100 + 1 + 1 = 101 + 1 = 102 \text{ sto dva}$$

Kako će nastati brojevi 103, 104, 105? Nastavi dalje brojiti po 1 do 120.

$$100 + 10 + 10 + 10 + 10 = 100 + 40 = 140 \text{ sto četrdeset}$$

Kako će nastati brojevi 150, 160, 170? Nastavi brojiti po 10 do 220.

$$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$$

$$400 + 40 + 5 = 445 \text{ četristo četrdeset pet}$$

Kako će nastati brojevi 545, 645? Nastavi dalje brojiti po 100 do 945.

126

100 100 100 100 100

100 100 100 100

10 10 10 10 10

10 10 10 10

1 1 1 1 1 1 1 1 1 + 1 999 + 1 = 1 000 tisuću = 1 T

Ponovno pročitaj novinski članak i odgovori kratko na pitanja.

Koliko je ukupno bilo izvjestitelja? _____

Koliko je izvjestitelja pratilo prošlogodišnju regatu? _____

Broji i zapisi brojeve koji se nalaze izmedu zadanih brojeva.

396 ! 404

991 ! 1 000

756 ! 763

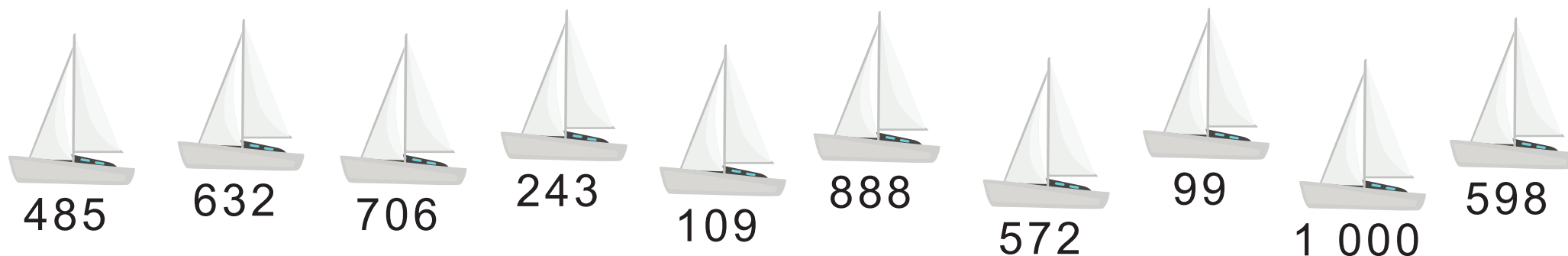
117 ! 123

Istrazi

U Republici Hrvatskoj svake se godine održava velik broj regata na kojima sudjeluju posade iz cijele Europe. Jedna od najpoznatijih održava se u Riječkom zaljevu. Saznaj koja je to regata i kada se održava.

1. Brojeve koji se nalaze ispod jedrilica prepisi u tablicu redom od najvećeg do najmanjeg. Uz svaki broj napiši brojevnu riječ.

broj	brojevna riječ

2. Dopluni rečenice.

Troznamenkaste brojeve pišemo s pomoću _____ znamenke.
Najmanji troznamenkasti broj je _____, a najveći _____.
Broj 1 000 je _____ broj jer ga pišemo s pomoću četiriju znamenaka.

3. Napiši broj koji se nalazi neposredno ispred zadanog broja.

_____ 328	_____ 540	_____ 110	_____ 240	_____ 651
_____ 444	_____ 1 000	_____ 700	_____ 911	_____ 820

4. Napiši broj koji se nalazi neposredno iza zadanog broja.

534 _____	348 _____	499 _____	756 _____	800 _____
973 _____	599 _____	442 _____	999 _____	119 _____

5. Spoji novčanice s cijenom proizvoda.

10 €

370 €

120 €

530 €

8. Napiši sve troznamenkaste brojeve kojima je zbroj znamenaka 5.

---

8. Napiši sve troznamenkaste brojeve kojima je znamenka desetice i jedinice broj 7.

---

10. Koje troznamenkaste brojeve možeš napisati znamenkama 4, 8 i 3 tako da su u brojevima sve znamenke različite?

PISANJE DVOZNAMENKASTOGA BROJA U OBLIKU $b \cdot 10 + a \cdot 1$

Otok Lošinj

Našu listu 5 najboljih mjesta u Hrvatskoj za ljetovanje 2020.

otvaramo otokom Lošinjem. Blaga morska klima, čisto more te

mirisna mediteranska priroda prepoznati su kao idealno

okruženje za zdravstveni turizam. Osim toga, Lošinj je idealan i

za ljubitelje aktivnog odmora – na njemu se nalazi više od 280

kilometara biciklističkih i pješačkih staza.

Još je jedna posebnost Lošinja mogućnost promatranja dupina.

Naime, u lošinjskom arhipelagu živi oko 200 jedinki takozvanih

dobrih dupina.

Posjetite i Muzej Apoksiomena u kojem se nalazi najsačuvaniji

antički kip Apoksiomena visok 192 cm ili tematski vidikovac

Providenca povezan s pješačkom poučnom stazom Apsyrtrides.

Kolika je najveća udaljenost na putokazu? _____

Koliku ćemo udaljenost prijeći ako se uputimo prema zapadu?
Kolika je vrijednost znamenke jedinice, a kolika znamenke
desetice?

Kako zovemo brojeve koje pišemo s pomoću jedne znamenke, a
kako one s dvjema znamenkama?

PROMATRANJE DUPINA 26 km

$$\begin{aligned} 26 &= 2 \text{ D} + 6 \text{ J} \\ &= 2 \cdot 10 + 6 \cdot 1 \end{aligned}$$

D	J
2	6

Znamenka 2 kazuje da dvoznamenkasti broj 26 ima 2 desetice. Znamenka 6 kazuje da broj 26 ima 6 jedinica.

► Koliko desetica, a koliko jedinica ima broj 18?

_____ D _____ J

Koji broj ima 4 jedinice i 2 desetice? _____

Dvoznamenkasti broj možemo zapisati kao **zbroj višekratnika dekadskih jedinica**.

$$b \cdot 10 + a \cdot 1$$

10 i **1** su **dekadske jedinice** (desetice i jedinice).

b označava broj desetica, **a** označava broj jedinica.

► Rastavimo broj 15 na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.
 $15 = 1 \cdot 10 + 5 \cdot 1$
 $= 1 \text{ D} + 5 \text{ J}$

- Brojeve 34, 83, 71 i 28 rastavi na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.

broj	$b \cdot 10 + a \cdot 1$
34	$3 \cdot 10 + 4 \cdot 1$
83	
71	
28	

- Napiši koji su brojevi.

$b \cdot 10 + a \cdot 1$	11
$7 \cdot 10 + 5 \cdot 1$	
$3 \cdot 10 + 7 \cdot 1$	
$9 \cdot 10 + 1 \cdot 1$	

Svako pitanje ima odgovor

Znaš li značenje riječi **dekada**?

1. Dopuni.

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 76$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 99$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 42$$

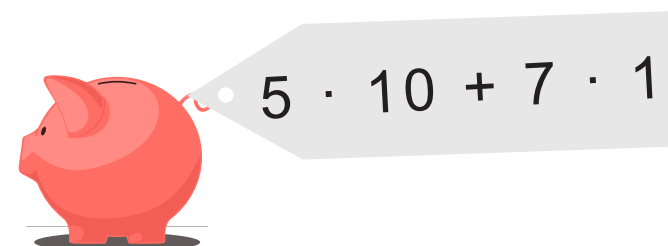
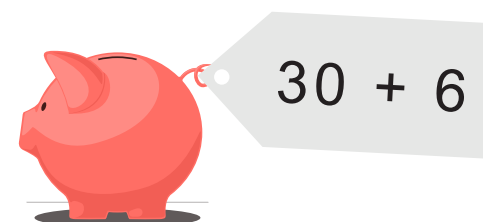
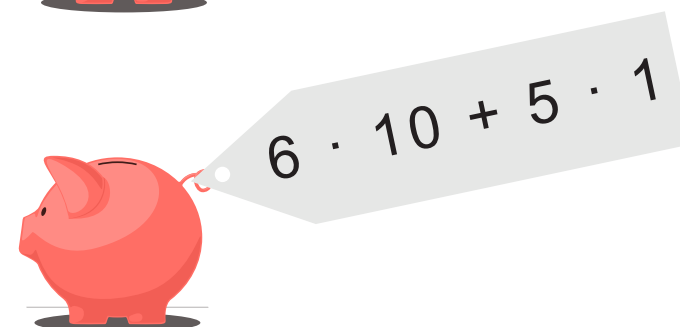
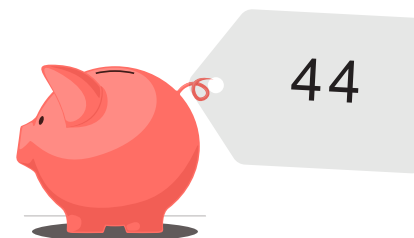
$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 27$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 71$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 65$$

2. Spremi eure u odgovarajuću kasicu. Poveži crtom.

3. Rastavi brojeve na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.

$$54 = 5 \cdot 10 + 4 \cdot 1$$

$$88 =$$

$$43 =$$

$$79 =$$

$$20 =$$

$$9 =$$

$$23 =$$

$$92 =$$

$$19 =$$

4. Napiši broj.

$$6 \cdot 10 + 4 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \cdot 10 + 0 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 \cdot 10 + 5 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \cdot 10 + 4 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 \cdot 10 + 2 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1 \cdot 10 + 3 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4 \cdot 10 + 7 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$2 \cdot 10 + 7 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \cdot 10 + 6 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Zapiši kao u primjeru.

$$7 \text{ D} + 6 \text{ J} = 7 \cdot 10 + 6 \cdot 1$$

$$8 \text{ D} + 3 \text{ J} =$$

$$5 \text{ D} + 0 \text{ J} =$$

6. Izračunaj.

$$4 \cdot 10 + 3 \cdot 1 =$$

$$3 \cdot 10 + 6 \cdot 1 =$$

$$7 \cdot 10 + 6 \cdot 1 =$$

$$5 \cdot 10 + 7 \cdot 1 =$$

$$4 \cdot 10 + 2 \cdot 1 =$$

144

$$2 \text{ D} + 9 \text{ J} =$$

$$1 \text{ D} + 7 \text{ J} =$$

$$9 \text{ D} + 2 \text{ J} =$$

$$5 \cdot 10 + 5 \cdot 1 =$$

$$7 \cdot 10 + 0 \cdot 1 =$$

$$9 \cdot 10 + 2 \cdot 1 =$$

$$8 \cdot 10 + 1 \cdot 1 =$$

47

7. Rastavi brojeve na zbroj desetica i jedinica.

$$48 = 4 \text{ D} + 8 \text{ J}$$

$$32 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$75 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$77 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$14 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$40 = \underline{\hspace{2cm}}$$

8. Učenici produženog boravka štede za računalnu igricu koju bi dijelili u slobodno vrijeme. Tijekom listopada uštedjeli su 2 novčanice od 10 € i 7 kovanica od 1 €.
- Tijekom studenoga uštedjeli su 3 novčanice od 10 € i 10 kovanica od 1 €, a tijekom prosinca 2 novčanice od 10 € i 4 kovanice od 1 €.

► Koliko su ukupno novca uštedjeli učenici produženoga boravka kroz tri mjeseca?

Listopad: _____

Studenti: _____

Prosinac: _____

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

► Koliko su eura uštedjeli tijekom tri mjeseca samo u kovanicama?

_____

9. Roditelji su pripremili novac za kupnju namirnica dva dana u tjednu.

- ▶ Ako za prvu kupovinu imaš dvije novčanice od 10 eura i 8 kovanica od 1 eura, koliko novca imaš u novčaniku?
-

- ▶ Ako za drugu kupovinu imaš tri novčanice od 10 eura i 6 kovanica od 1 eura, koliko novca imaš sada?
-

- ▶ Koliko je novca izdvojeno za namirnice u ta dva dana?
-

10. Koji se brojevi nalaze na mjestu slova u jednakostima?
 Izračunaj pa dobivene brojeve rastiavi na zbroj višekratnika
 dekadskih jedinica.

$$\begin{array}{l} a + 27 = 85 \\ a = 85 - 27 \\ a = 58 \\ a = 5 \cdot 10 + 8 \cdot 1 \\ b = \underline{\hspace{2cm}} \\ b = \underline{\hspace{2cm}} \\ b = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 76 - c = 19 \\ c = \underline{\hspace{2cm}} \\ c = \underline{\hspace{2cm}} \\ c = \underline{\hspace{2cm}} \\ f + 35 = 87 \\ f = \underline{\hspace{2cm}} \\ f = \underline{\hspace{2cm}} \\ f = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} d - 14 = 30 \\ d = \underline{\hspace{2cm}} \\ d = \underline{\hspace{2cm}} \\ d = \underline{\hspace{2cm}} \\ e - 38 = 58 \\ e = \underline{\hspace{2cm}} \\ e = \underline{\hspace{2cm}} \\ e = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

11. Izračunaj nepoznati broj. Dobivene brojeve rastavi na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.

$$i : 7 = 8$$

$$j : 4 = 6$$

$$k : 3 = 9$$

$$i = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$j = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$k = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$i = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$j = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$k = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$i = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$j = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$k = \underline{\hspace{2cm}}$$

PISANJE TROZNAMENKASTOGA

BROJA U OBLIKU $c \cdot 100 + b \cdot 10 + a \cdot 1$

Ivana je od svoje uštedevine
godine kupila radni stol i
stolac i platila ih 478 eura.
Platila je novčanicama od
100 €, 10 € i od 1 €.
Koliko je kojih novčanica
dala trgovcu?

Troznamenkasti broj 478 ima 4 stotice (**S**), 7 desetica (**D**) i 8 jedinica (**J**).

S	D	J
4	7	8

Pišemo ga ovako: $478 = 4 \cdot 100 + 7 \cdot 10 + 8 \cdot 1$

Troznamenkasti broj možemo zapisati kao zbroj višekratnika dekadskih jedinica.

$$\mathbf{c} \cdot 100 + \mathbf{b} \cdot 10 + \mathbf{a} \cdot 1$$

100, 10 i 1 su **dekadske jedinice** (stotice, desetice i jedinice).

c označava broj stotica, **b** označava broj desetica,

a označava broj jedinica.

Ivana je trgovcu dala _____ novčanice od 100 €,

_____ novčanica od 10 € i _____ kovanica od 1 €.

► Rastavi na zbroj višekratnika dekadskih jedinica:

328

32

444

657

989

465

152

49

► Napiši broj koji ima:

3 **S** 5 **D** 8 **J** _____

9 **S** 9 **D** 9 **J** _____

7 **S** 7 **D** 2 **J** _____

5 **S** 4 **D** 1 **J** _____

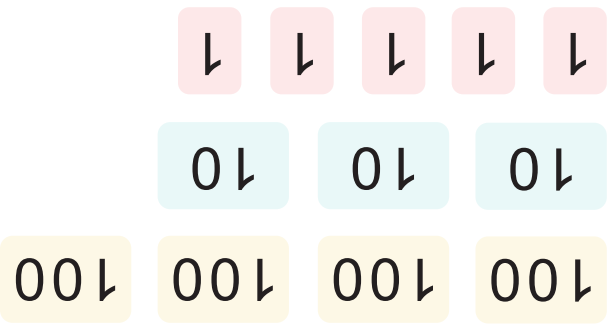
4 **S** 3 **D** 0 **J** _____

2 **S** 0 **D** 9 **J** _____

Istraži što je dekadski brojevni sustav i koji su još brojevi dekadске jedinice.

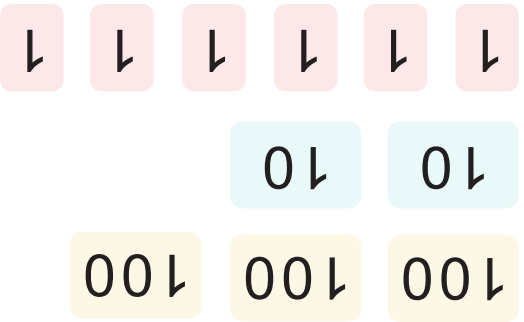
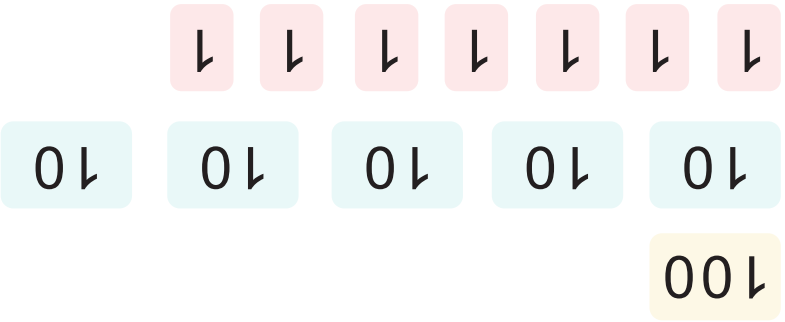
1. Promotri koji je broj prikazan i zapiši ga kako je prikazano.

4 S 3 D 5 J

$$4 \cdot 100 + 3 \cdot 10 + 5 \cdot 1 = 435$$

154

50

2. Rastavi brojeve na zbroj stotica, desetica i jedinica.

$$432 = 4 \text{ S} + 3 \text{ D} + 2 \text{ J}$$

$$523 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$309 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$848 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$256 = \underline{\hspace{10cm}}$$

3. Doprži.

$$8 \text{ S} + 3 \text{ D} + 6 \text{ J} = 8 \cdot 100 + 3 \cdot 10 + 6 \cdot 1 = 836$$

$$1 \text{ S} + 5 \text{ D} + 4 \text{ J} =$$

$$6 \text{ S} + 0 \text{ D} + 0 \text{ J} =$$

$$4 \text{ S} + 9 \text{ D} + 5 \text{ J} =$$

$$2 \text{ S} + 6 \text{ D} + 9 \text{ J} =$$

$$7 \text{ S} + 0 \text{ D} + 8 \text{ J} =$$

4. Brojeve napiši u obliku zbroja višekratnika dekadskih jedinica.

$$548 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$152 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$865 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$924 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$287 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$117 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$474 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$798 = \underline{\hspace{10cm}}$$

5. Zbroj višekratnika dekadskih jedinica napiši kao troznamenkasti broj i usporedi.

$4 \cdot 100 + 3 \cdot 10 + 2 \cdot 1$	—	<input type="text"/>	—	$2 \cdot 100 + 6 \cdot 10 + 8 \cdot 1$
--	---	----------------------	---	--

$7 \cdot 100 + 9 \cdot 10 + 6 \cdot 1$	—	<input type="text"/>	—	$4 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 5 \cdot 1$
--	---	----------------------	---	--

$3 \cdot 100 + 4 \cdot 10 + 5 \cdot 1$	—	<input type="text"/>	—	$3 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 5 \cdot 1$
--	---	----------------------	---	--

$8 \cdot 100 + 7 \cdot 10 + 3 \cdot 1$	—	<input type="text"/>	—	$9 \cdot 100 + 0 \cdot 10 + 8 \cdot 1$
--	---	----------------------	---	--

6. Zadane su znamenke 8, 6 i 5. Od zadanih znamenaka napiši sve troznamenkaste brojeve, zatim svaki broj rastavi na zbroj višekratnika dekadskih jedinica. Znamenke nemoj ponavljati.

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

7. Upiši brojeve koji nedostaju.

$$200 + 40 + 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$500 + \underline{\hspace{2cm}} + 4 = 544$$

$$100 + 20 + \underline{\hspace{2cm}} = 120$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 30 + 6 = 436$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 999$$

$$761 = \underline{\hspace{2cm}} + 60 + 1$$

$$101 = 100 + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$340 = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + 0$$

$$612 = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 60 + \underline{\hspace{2cm}} = 564$$

8. Napiši najmanji i najveći troznamenkasti broj i rastavi ih na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.
